

Töö nr DP3619

Tartu linn

RINGTEE TN 89, RINGTEE TN 83 JA RAUDTEE TN 114B KRUNTIDE JA LÄHIALA DETAILPLANEERING

I köide

Huvitatud isik: **Karbiid OÜ**

Büroo juhataja: **Urmas Makrjakov**

Vastutav spetsialist: **Roman Smuškin**
volitatud arhitekt 7

Planeerija: **Laura Andla**

**Tartu
2022**

PLANEERINGU KOOSSEIS

SISUKORD

1. Planeeringu koostamise alused ja eesmärk.....	3
2. Olemasoleva olukorra iseloomustus	3
3. Planeeringuala kontaktvööndi funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed	4
4. Planeeringu lahendus.....	5
4.1. Planeeritava ala kruntideks jaotamine.....	5
4.2. Krundi ehitusõigus	6
4.3. Krundi hoonestusala piiritlemine	7
4.4. Liiklus- ja parkimiskorraldus.....	7
4.5. Haljastuse ja heakorra põhimõtted.....	11
4.6. Vertikaalplaneerimise põhimõtted.....	12
4.7. Ehitistevahelised kujad	12
4.8. Tehnovõrkude ja rajatiste asukohad	12
4.9. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks.....	15
4.10. Ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine	16
4.11. Servituutide vajaduse määramine.....	16
4.12. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused	17
4.13. Planeeringu kehtestamisest tulenevate võimalike kahjude hüvitaja	17
4.14. Planeeringu rakendamise tingimused	17
5. Kooskõlastuste koondtabel.....	20
<i>JOONISED</i>	21
1. Situatsiooniskeem M1:10 000.....	22
2. Olemasolev olukord M1:1000	23
3. Funktsionaalsed ja linnaehituslikud seosed M1:5000	24
4. Põhijoonis M1:1000	25
5. Tehnovõrgud M1:1000	26
6. Maakasutus M1:1000	27
7. Illustratsioon	28

1. PLANEERINGU KOOSTAMISE ALUSED JA EESMÄRK

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tartu Linnavalitsus.

Eesmärk

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on ala kruntideks jaotamine, ehitusõiguse määramine elamute ja ärihoonete rajamiseks ning kruntidele juurdepääsu, heakorra, haljastuse ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.

Lähtedokumendid

Tartu Linnavalitsuse 09. juuli 2019 a. korraldus nr 734 „Ringtee tn 89, Ringtee tn 83 ja Raudtee tn 114b kruntide ning lähiala detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine“.

Alusplaan

Detailplaneeringu koostamisel on aluskaardina kasutatud Geodeesia OÜ tööd (töö nr GE-1968, koostatud oktoober 2019. a).

Arvestamisele kuuluvad planeeringud ja muud alusmaterjalid

- Tartumaa maakonnaplaneering 2030+;
- Tartu linna üldplaneering;
- Laseri ja Raudtee tn rekonstrueerimise eelprojekt (Keskkonnaprojekt OÜ, töö nr 1885);
- Tartu Läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt (Teedeprojekt OÜ, töö nr T02618);
- Raudtee 102 krundi detailplaneering.

2. OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS

Planeeritav ala suurusega ca 22,7 ha asub Ränlinna linnaosas.

Tabelis 1 on toodud andmed planeeritava ala kohta.

Tabel 1. Planeeringuala maaüksuste andmed

Krundi aadress	Katastritunnus	Pindala m²	Maakasutuse sihtotstarve
Ringtee tn 83	79505:005:0005	36731	elamumaa 100%
Raudtee tn 114b	79505:005:0054	49027	elamumaa 100%
Ringtee tn 89	79301:001:0551	74488	elamumaa 100%
Ringtee tänav T89	79301:001:0550	8008	transpordimaa 100%
Aardla tn 116d	79301:001:0548	1824	elamumaa 100%
Aardla tn 116c	79505:005:0063	5134	elamumaa 100%
Laseri tänav T33	79501:002:0519	10910	transpordimaa 100%
Laseri tänav T35	79501:002:0518	1022	transpordimaa 100%
Raudtee tn 102b	79505:005:0050	2059	elamumaa 100%

Krundi aadress	Katastritunnus	Pindala m²	Maakasutuse sihtotstarve
Raudtee tn 102c	79505:005:0058	1277	elamumaa 100%
Raudtee tn 102	79505:005:0049	2058	elamumaa 100%
Raudtee tn 102d	79505:005:0059	712	elamumaa 100%
Raudtee tn 102e	79301:001:0549	93	elamumaa 100%
Aardla tänav T116	79505:005:0088	1429	transpordimaa 100%
Raudtee tn 98	79301:001:0565	12211	elamumaa 100%
Raudtee tn 102a (hõlmatud osaliselt)	79505:005:0008	22041	elamumaa 100%
Laseri tn 8	79505:005:0081	1857	elamumaa 100%
Kristalli tn 8	79505:005:0080	2097	elamumaa 100%
Kristalli tn 6	79505:005:0079	1856	elamumaa 100%

Planeeritav ala on valdavalt hoonestamata. Ala lõunaosas Raudtee tn 102, Raudtee tn 102b ja Raudtee tn 102c kinnistutel asub kolm üksikelamut. Ala loodeosas Kristalli tn 8 kinnistul asub üksikelamu koos abihoonetega ning Laseri tn 8 kinnistul asub kaks abihoonet. Juurdepääs planeeringualale on võimalik Laseri tänavalt, Ringtee tänavalt ning Kristalli tänavalt.

Planeeringuala on tasase reljeefiga. Reljeef on kergelt lõuna suunas langev. Planeeringuala absoluutkõrgused jäävad vahemikku 66,64 – 72,00 m. Planeeritava maa-ala on valdavalt lage. Väärtuslikku haljastust alal ei leidu. Planeeringualal ning selle lähiümbruses ei asu loodus- ega muinsuskaitsealuseid objekte ega mälestisi.

Planeeringuala läbivad sadevee-, kanalisatsiooni ja veetrassid. Planeeringualal asuvatel olemasolevatel üksikelamutel on olemas elektrivarustus ning veevarustus on tagatud puurkaevuga.

3. PLANEERINGUALA KONTAKTVÖÖNDI FUNKTSIONAALSED JA LINNAEHITUSLIKUD SEOSSED

Planeeringuala asub Tartu linna edelaosas, kesklinnast ca 4 km kaugusel. Planeeringualast ca 1 km kaugusel loodes asub Lõunakeskus ning ca 100 m kaugusel kirdes asub Selver. Planeeringualast loodesse ca 100 m kaugusel asub lasteaed Hellik. Planeeringuala piirneb idast 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maanteega ning alast lõunasse, ala vahetusse lähedusse jääb Tartu-Valga raudtee. Lähim ühistranspordi peatus asub Aardla tänaval (Fi), planeeringualast ca 400 m kaugusel.

Planeeringuala kontaktvööndisse jäävad peamiselt korterelamud. Planeeringualast idasse jääb üksikelamurajoon. Kagu ja edela külgedest piirneb planeeringuala hoonestamata elamumaa sihtotstarbega kruntidega.

Kontaktvööndis asuvad korterelamud on ehitatud erinevatel ajaperioodidel. Planeeringualast põhja jäävad Nõukogude ajal 1970-1980-ndatel aastatel tüüpprojektide alusel ehitatud viiekorruselised korterelamud, mille kõrgus on 16,2 m ning ehitisealused pinnad jäävad vahemikku 654 – 1417 m². Korterehamute vahel asuvad maa-alused garaažid.

Planeeringualast loodes asuvad osaliselt hoonestatud üksikelamu krundid ning 2017.-2021. aastatel ehitatud kolme- kuni neljakorruselised korterelamud, mille kõrgused jäävad vahemikku 10,3 – 13,4 m ning ehitisealused pinnad jäävad vahemikku 658,2 – 1303,9 m². **Korterelamutele on rajatud rippuvaid rõdusid ning varikatuseid, mis moodustavad ehitisealusest pinnast ligikaudu 10-12%. Rõdudel on oluline roll fassaadi üldilmest. Selleks, et planeeritavad korterelamud olemasolevasse olukorda sobituksid, on käsitletud eraldi korterelamute väljaulatuvate osade ehitisealust pinda.**

Planeeringualast läände jäävad vastavalt kehtiva Raudtee tn 110a krundi detailplaneeringule¹ kolme- kuni neljakorruselised korterelamud. Korterelamute planeeritud kõrgused jäävad vahemikku 12 – 15 m ning planeeritud ehitisealused pinnad jäävad vahemikku 667 – 1330 m².

Kontaktvööndi teedevõrgustik ja krundistruktuur pole ühtselt välja kujunenud ega valdavalt korrapärane. Raudtee tn 110a krundi detailplaneeringuga planeeritud teedevõrk ning krundistruktuur on korrapärased. Käesoleva planeeringuga on krundistruktuur ja teedevõrk planeeritud korrapärasena. Laseri tänava ja Raudtee tänava rekonstrueerimiseks on koostatud „Laseri ja Raudtee tn rekonstrueerimise eelprojekt“, koostaja Keskkonnaprojekt OÜ, töö nr 1885 ning 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee ümberehitus on lahendatud projektiga „Tartu Läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt“, koostaja Teedeprojekt OÜ, töö nr T02618.

Üldplaneering näeb alale ette kaubandus-, teenindus- ja büroohonemaa ning korterelamumaa-ala, korterelamumaa-ala, pere- ja ridaelamumaa-ala, kaubandus-, teenindus- ja büroohonemaa-ala, kaubandus-, teenindus-, büroohoone maa ning üldkasutatava hoone maa-ala, üldkasutatava hoone maa-ala ja haljasala maa-ala. Planeeringuala kirde osasse on ette nähtud keskväljak, mootorsõidukivaba ala. Lisaks on määratud põhi- ja jaotustänavate põhimõtteline paiknemine.

Planeeringuga on ette nähtud edela osasse korterelamud, mis jätkavad Raudtee tn 110a detailplaneeringuga planeeritud korrapärast krundistruktuuri ning on ülemikuks elamualalt kaubandus-, teenindus- ja büroohonete alale.

Detailplaneeringu lahenduses ette nähtud maakasutuse, arhitektuurinõuete ning kruntide ehitusõiguse määramisel on lähtutud kehtivast Tartu linna üldplaneeringust ning kontaktaladel asuvast hoonestusest, krundistruktuurist ning maakasutusest.

Funktsionaalseid ja linnaehituslikke seoseid kajastab joonis 3.

4. PLANEERINGU LAHENDUS

Käesolev detailplaneering ei ole üldplaneeringut muudev ega too kaasa piirkonnale iseloomulike põhifunktsioonide muutusi.

4.1. Planeeritava ala kruntideks jaotamine

Planeeringualale on kokku kavandatud 44 krunti –10 korterelamu krunti, 4 elamumaa krunti, 14 kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa krunti, 1 kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa ja korterelamumaa krunti, 2 üldkasutatava hoone maa krunt, 1 tankla ja teenindushoone maa krunt, 1 haljasala maa krunt, 1 haljasala- ja linnväljaku maa krunt ning 10 transpordimaa krunti.

¹ Kehtestatud Tartu Linnavalitsuse 02.05.2006 korraldusega nr. 673.

Maaüksuste ümberkruntimiseks on moodustatud ajutised krundid, mis ei oma iseseisvat ehitusõigust. Ajutised krundid on toodud joonisel 6.

4.2. Krundi ehitusõigus

Krundi ehitusõigusega on määratud:

1) krundi kasutamise sihtotstarve või sihtotstarbed, 2) hoonete suurim lubatud arv krundil, 3) hoonete suurim lubatud ehitusealne pindala, 4) hoonete suurim lubatud kõrgus.

Hoonete suurima lubatud ehitisealuse pindala puhul on arvestatud Tartu linna üldplaneeringuga määratud tihedusindeksit (FAR). Tihedusindeks illustreerib hoone(te) suletud brutopinna suhet krundi pindalasse. Tihedusindeks on sõltuvalt krundist 0,25 kuni 1. Kruntide ehitusõigus on toodud põhijoonisel.

Kruntide POS 21 ja POS 22 liitmise korral kehtib liidetavale krundile ehitusõigus, mille kohaselt hoonete suurim lubatud arv krundil on 3, suurim lubatud ehitusalune pindala 3400 m².

Kruntide POS 17, POS 18, POS 19 ja POS 20 liitmise korral kehtib liidetavale krundile ehitusõigus, mille kohaselt hoonete suurim lubatud arv krundil on 4, suurim lubatud ehitusalune pindala 10 900 m².

Maksimaalse korruselisuse määramisel on arvestatud kontaktvööndis asuva hoonestuse kõrgusega. Valdavalt on tegemist madala hoonestusega (kuni kolm korrust). Planeeritava keskväljaku ümbrusse on määratud arhitektuursete aktsentidena neli korrust.

Kruntide POS 1-7, POS 13 ja POS 43-44 on toodud ehitisealne pind kokku ning sulgudes eraldi maksimaalne ehitisealne pind, mis lähtub üldplaneeringuga määratud tihedusindeksist (FAR), ning sellele lisaks lubatud ehitisealne pind, mille ulatuses võib rajada ainult hoone väljaulatuvaid osasid (nt rõdusid ja varikatuseid), mis ei kuulu hoone suletud brutopinna hulka. Rajada on lubatud rippuvaid rõdusid.

Planeeritud ehitiste kasutamise otstarbed on vastavalt Majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määrusele nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ järgnevad:

Kruntidel POS 1-7, POS 13:

- 11220 – kolme või enama korteriga elamud

Kruntidel POS 8-11:

- 11101 – üksikelamu
- 12744 – elamu, kooli vms abihoone

Kruntidel POS 14-24, POS 27:

- 12100 – majutus- ja toitlustushooned
- 12200 – büroohooned
- 12300 – kaubandus- ja teenindushooned
- 12529 – muu laohoone

Krundil POS 25-26:

- 12650 – spordihooned
- 12630 – haridus- ja teadushooned
- 12100 – majutus- ja toitlustushooned

- 12200 – büroohooned
- 12300 – kaubandus- ja teenindushooned
- 12529 – muu laohoone

Krundil POS 28:

- 12631 – koolieelne lasteasutus (lastesõim, -aed, päevakodu, lasteaed-alkkool)

Krundil POS 29:

- 11220 – kolme või enama korteriga elamud
- 12100 – majutus- ja toitlustushooned
- 12200 – büroohooned
- 12300 – kaubandus- ja teenindushooned
- 12529 – muu laohoone

Krundil POS 30:

- 12100 – majutus- ja toitlustushooned
- 12200 – büroohooned
- 12300 – kaubandus- ja teenindushooned
- 12529 – muu laohoone
- 12748 – jäätmekäitluse hoone

Krundil POS 34:

- 12300 – kaubandus- ja teenindushooned

Tartu linnal on õigus projekteerimisel lubada täiendavad otstarbeid, mis vastavad Tartu linna üldplaneeringule ja sobivad piirkonda.

4.3. Krundi hoonestusala piiritlemine

Detailplaneeringuga on määratud hoonestusala, mille piires võib rajada ehitusõigusega määratud hooned. Planeeringuga jäetakse võimalus kruntide POS 17-20 ja POS 21-22 ühendada hoonestusala kruntide liitmisel. Kruntidele POS 17-20 ja POS 21-22 on määratud eraldi tingimärgiga hoonestusala kruntide liitmise puhul.

Väljaspoole hoonestusalasid on hoonete püstitamine keelatud. Hoonestusala on antud suurem kui hoonete suurim lubatud ehitisealune pind, mis võimaldab vabamalt valida hoonestuse paiknemist ja konfiguratsiooni projekteerimise käigus.

Planeeritava keskväljakuga piirnevatele ning läheduses asuvatele kruntidele on määratud ühtse tänavafondi loomiseks kohustuslik ehitusjoon.

Hoonete paigutusel ja mahu kavandamisel tuleb arvestada kohustusliku ehitusjoone, tihedusindeksi, normikohase parkimiskorralduse ning (kõrg)haljastuse tagamisega. Hoonestusalasse võib rajada parklaid ja istutada puid ning põõsaid.

4.4. Liiklus- ja parkimiskorraldus

Juurdepääs planeeringualale toimub Ringtee tänavalt ning Laseri tänavalt.

Põhijoonisel on näidatud põhimõttelised juurdepääsud kruntidele ning võimalike parkimisalade paigutus, mis täpsustatakse hoonete projektiga. Nii autode kui jalgrataste

parkimine tuleb kavandada krundisisesele vastavalt Tartu linna üldplaneeringule. Parkimine on lubatud lahendada hoone mahus, katusel või maa-aluse parkla näol. Teed, parklad ja invanõuded tuleb täpsustada samuti vastava projektiga. Väljasõitude ületused tuleb rajada jalakäija- ja ratturisõbralikud. Tänavaosade laiused täpsustuvad projekteerimisel.

Samatasandiliste tänavaületuste korral on soovitatav need lahendada fooridega. Kui samatasandilisi tänavaületusi ei ole võimalik reguleerida fooridega, tuleb kasutada ehituslikke liikluse rahustamise võtteid (nt tõstetud ülekäigurada) ning mootorsõidukijuhte hoiatavaid märke (märk 171 «Ees on reguleerimata ülekäigurada»; märk 174 «Lõikumine jalgrattatega»). Suuremad ristmikud tuleb lahendada kanaliseeritud pööretega.

Krundiseste teede ja parklate projekteerimisel tagada nõutud haljasala suurus (vt ptk 4.5) ja normikohane parkimiskohtade arv. Hoonete mahtu saab kavandada selliselt, et tagatud oleks normikohane parkimine. Parklad tuleb haljastusega liigendada.

Planeeritud teed ja parkimisalad kaetakse kõvakattega. Katendi liik täpsustatakse teede ja parklate projekteerimise käigus. Liikumisteede ja juurdepääsude kavandamisel tuleb tagada võimalused liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimestele.

Parkimine on lahendatud vastavalt EVS 843:2016 „Linnatänavad“ toodud normatiividele. Normatiivne parkimiskohtade arv on toodud tabelist 2. Kruntide täpne parkimislahendus ja kohtade arv selgub projekteerimisel, sõltudes realiseeritavast ehitusõigusest ja hoone(te) kasutusotstarvetest. Parkimiskohtade arvu välja selgitamiseks ja täpsustamiseks on võimalik koostada liikluse tekke ja parkimise nõudluse uuring koos erinevate liikumisviiside juurdepääsetavuse võrdleva analüüsiga.

Tabel 2. Sõiduautode parkimiskohtade arvutus

Krundi nr	Hoone liik	Suletud brutopind	Parkimis-normatiiv	Parkimis-kohtade arv	Jalgrataste parkimis-normatiiv	Jalgrataste parkimis-kohtade arv
1	Korterelamu	2400 (26 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	36	1/40	45
2	Korterelamu	2400 (26 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile*	36	1/40	45
3	Korterelamu	2400 (26 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	36	1/40	45
4	Korterelamu	2100 (30 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	42	1/40	53
5	Korterelamu	2100 (30 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	42	1/40	53
6	Korterelamu	2100 (30 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	42	1/40	53
7	Korterelamu	2100 (30 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	42	1/40	53
8	Eramu	1 eramu	2 parkimiskohta eramu kohta	2	-	-
9	Eramu	1 eramu	2 parkimiskohta eramu kohta	2	-	-
10	Eramu	1 eramu	2 parkimiskohta eramu kohta	2	-	-
11	Eramu	1 eramu	2 parkimiskohta	2	-	-

Krundi nr	Hoone liik	Suletud brutopind	Parkimis-normatiiv	Parkimis-kohtade arv	Jalgrataste parkimis-normatiiv	Jalgrataste parkimis-kohtade arv
			eramu kohta			
13	Korterelamu	825 (12 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	17	1/40	21
14	Asutus	3360	1/60	56	1/100	34
15	Asutus	3360	1/60	56	1/100	34
16	Asutus	3360	1/60	56	1/100	34
17	Asutus	1200	1/60	20	1/100	12
	Ladu	1200	1/150	8	1/200	6
	Kauplus	2400	1/50	48	1/150	16
18	Asutus	1250	1/60	21	1/100	12
	Ladu	1250	1/150	8	1/200	6
	Kauplus	2500	1/50	50	1/150	17
19	Asutus	1700	1/60	28	1/100	17
	Ladu	1700	1/150	11	1/200	9
	Kauplus	3400	1/50	68	1/150	23
20	Asutus	1300	1/60	22	1/100	13
	Ladu	1300	1/150	7	1/200	7
	Kauplus	2600	1/50	52	1/150	17
21	Asutus	2600	1/60	43	1/100	26
22	Asutus	4200	1/60	70	1/100	42
23	Asutus	861	1/60	14	1/100	9
	Ladu	3444	1/150	23	1/200	17
	Kauplus	4305	1/50	86	1/150	29
24	Asutus	5363	1/60	89	1/100	54
25	Asutus	1560	1/60	26	1/100	16
26	Spordisaal	3400	1/40	85	1/5 üheagse küllastaja kohta	10
	Asutus	900	1/60	15	1/100	9
27	Asutus	3750	1/60	63	1/100	38
28	Lasteaed	1500	1/200	8	1/5 töötaja kohta	6
29	Restoran, kohvik jm toitlustus-ettevõtte	700	1/120	6	1/50	14
	Korterelamu	2100 (30 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	42	1/40	53
30	Asutus	6600	1/60	110	1/100	66
34	Tankla kauplusega	300	1/20	15	-	-
43	Korterelamu	1740 (22 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	31	1/40	44
44	Korterelamu	2320 (26 korterit)*	1,3-1,5 kohta korterile	36	1/40	58

*Täpne korterite arv pannakse paika projekteerimisel. Korteri arvu võib olla suurem, kui on tagatud projekteeritud korterite suurusi arvestav normatiivne parkimiskohtade arv vastavalt standardile EVS 843:2016. Lisaks tuleb arvestada, et minimaalne haljastatud ala osakaal 40% krundil oleks tagatud.

4.4.1. Erinevate liikumisviiside analüüs

Erinevate liikumisviiside kättesaadavust ja kasutust mõjutab planeeringuala asukoht Tartu linna piiril, planeeringuala läheduses paiknevad tõmbekeskused ja sellest tulenevad igapäevaste regulaarsete liikumiste pikkused. Planeeringuala hoonestus kavandatakse mitmekesiste funktsioonidega – piirkonda rajatakse nii eluruume; kaubandus-, teenindus- ja büroohooneid ning üldkasutatavaid hooneid. Erineva funktsiooniga hoonete rajamine võimaldab vähendada piirkonna elanike ja seal töötavate inimeste igapäevast liikumisvajadust ning liikumiste pikkuseid, mis omakorda vähendab autokasutuse tõenäosust ning suurendab jalgsi- ja jalgrataste kasutamist igapäevases liikuvuses.

Tartu linn on seadnud eesmärgiks vähendada auto kasutamist ning suurendada kergliikluse ja ühistranspordi osakaalu igapäevastest liikumistest. Sellest tulenevalt kavandatakse planeeringualale eraldatud liiklusruum jalakäijatele ja jalgratturitele. Lõikudes, mille äärde on koondunud suurema mahuga ja liikumisi genereeriv hoonestus, kavandatakse jalgrattaliiklus eraldiseisvalt jalakäijatest. Sel teel tagatakse jalgratturitele kiirem ühenduskiirus ja väheneb konfliktide võimalus jalakäijatega. Kavandatavad jalgrattateed ühendatakse Tartu linna ja selle lähiümbruse jalgrattateede võrgustikuga, mis tagab võimaluse katkestuseta liikumisvõimalused linna olulisimate tõmbekeskustega ja kesklinnaga. Hoonestuse ja tänavavõrgu tervikliku kavandamisega, sealjuures liiklusest eraldatud jalgrattateede rajamisega luuakse võimalused jalgrattakasutuse suurendamiseks. Jalgratta kasutuse atraktiivsus on suurim kuni 5 km pikkuste liikumiste puhul. Tartu kesklinna jääb planeeringualast täpselt sobivale kaugusele.

Jalgrataste parkimine kavandatakse Ränilinna linnaosa (Aardla, Ringtee ja Raudtee tänavate ning Ülenurme valla piirivahelise ala) üldplaneeringus määratletud mahus hoonestuse pinda ning peaste äärde katuse alla. See võimaldab hoida jalgrattaid turvaliselt ning kuivas keskkonnas suurendades jalgrattakasutuse atraktiivsust. Koostöös Tartu linnavalitsusega tuleks kavandada Tartu linna rattaringluse üks parkla ka uuringualale.

Planeeringuala lähistele jääb Fi peatus, mida läbivad liinid 1, 6, 9, 9A ja 11. Olemasolev ühistranspordivõrk võimaldab jõuda 13 minutilise sõiduaja jooksul Tartu kesklinna. Samuti on võimalik ümberistumiseta jõuda enamike oluliste tõmbekeskusteni. Ühistranspordi kättesaadavus ja ühendusaeg tagavad, et autoliiklus ei taga peamiste ühenduste puhul olulist ajalist eelist. Seega on olemasolev bussiühendus piisavalt atraktiivne, et ei tekiks vajadust autokasutuse järele.

Autoliiklusele tagatakse ühendus planeeringuala hoonetele ning kavandatakse parkimiskohtade maht ja paigutus tulenevalt Ränilinna linnaosa üldplaneeringust. Parkimine kavandatakse krundile ning äripindade pakkumise ja elanike parkimine kavandatakse viisil, mis välistab parkimise planeeringuala tänavatel, kus see takistaks liiklust ja halvendaks liiklusohutust. Parkimise paigutamisel on eelistatud lahendused, mis väldivad suurte, liigendamata avaparklate kujunemist.

Tulenevalt detailplaneeringuala hoonestuse funktsionaalsusest ning prognoositavast liikuvusest planeeringualale ja planeeringualalt välja lisandub hommikul tippunnil alaga piirnevatele tänavatele kokku 70 sõidukit. Neist 17 liigub suunaga planeeringualale ning 53 planeeringualalt välja. Õhtusel tippunnil lisandub detailplaneeringu realiseerumisel planeeringualaga piirnevatele tänavatele kokku 71 sõidukit, millest 48 liigub suunaga planeeringualale ja 23 välja. Tiptunnivälisel perioodil on lisanduva liikluse maht väiksem.

Arvestades planeeringualaga piirnevate tänavate olemasolevat ja prognoositavat liikluskoormust, detailplaneeringu realiseerimine liiklusprobleeme kaasa ei too.

Tiptunni liik	Kellaeg	Sisse	K	Välja	K
Hommikune	07:30 - 08:30	17	0.1	53	0.3
Õhtune	16:30 - 17:30	48	0.2	23	0.1

* K – genereeritu liiklust (sõidukit) ühe normatiivse parkimiskoha kohta.

Kokkuvõtvalt tagavad planeeringuala hoonestuse funktsionaalne mitmekesisus, hea ühistranspordi kättesaadavus ja jalgrattaga liikumise head tingimused linna üldiste arengueesmärkide täitmise. Kavandatud hoonestus ja peamiste tõmbekeskuste paiknemine planeeringuala suhtes suurendavad jalgsi ja jalgratastel liikumise ning ühistranspordi tõenäosust ja vähendavad autokasutuse atraktiivsust igapäevases liikuvuses.

4.5. Haljastuse ja heakorra põhimõtted

Detailplaneeringuga on kavandatud haljasala maa (POS 31, POS 32), mis läbib planeeringuala ühendades planeeritava keskväljaku (POS 31) olemasoleva ning säiliva rohealaga. Haljasala maa kavandamisel on lähtutud Tartu linna üldplaneeringust, mille kohaselt on planeeritud haljasala näol tegemist rohevõrgustiku lisakoridoriga. Haljasala maaga piirnevatel kruntidel (POS 1-3, POS 14-16) kavandada haljastust selliselt, et see laiendab pargiala. Haljasala projekteerimisel arvestada võimalusega rajada alale liigvee ärajuhtimise lahendamiseks viibetiike.

Haljasala maa krundile kavandatakse rekreatiivne kasutus. Kogu haljasala ning keskväljaku piirkond on soovituslik lahendada ühe projektiga, et tekiks ühtne ning seotud avalik ruum. Põhijoonisele on punase katkendjoonega kantud olulisemad kergliiklejate sõlmpunktid.

Haljastuse kavandamisel peab looma selle kasvuks sobilikud tingimused. Tagatud peab olema liigile omane valgustus- ja ruumivajadus. Kasvupinnase hulk ja istutusala suurus peavad olema piisavad istiku edasiseks kasvuks. Kavandatav haljastus peab olema liigi- ja rinderohke. Krundi haljastuse osakaalu hulka ei loeta kitsaid siile krundi piiril, kraavi servi, jäätmaad, mis tekib näiteks hoone tagaseina ja piirde vahelisele alale jms alasid. Kruntide haljastuse lahendus tuleb anda hoone projektiga, lahendus peab valmima ehitisega samaaegselt.

Ärihoonete maal (POS 14-25, POS 27, POS 29-30 ja POS 34) peab kõrghaljastuse vähim osakaal krundi pinnast olema 10%. Nii külastajate kui ka töötajate seisukohalt tuleb kaaluda krundisiselele haljasaladele puhkeala rajamist. Avalikkusele mõeldud tegevuse korral (kaubandus- ja vabaajakeskused ning teenindustevõtted) peavad välialad olema esinduslikult kujundatud ning võimaldama lühipuhkust (istumisvõimalused). Kui krundile kavandatakse ulatuslik kõvakattega laoplat/teenindusõu, peab halveneva mikrokliima kompenseerimiseks, sh soojusaarte tekkimise riski maandamiseks rajama eraldushaljastuse pöösaste või kõrghaljastusega.

Korterelamumaadel (POS 1-7, POS 13 ja POS 43-44) peab rohevõrgu toimimiseks haljastatud ala olema vähemalt 40% krundi pindalast. Kõrghaljastuse osakaal haljastatud alast peab üldjuhul olema vähemalt 25%. Krundi haljastatav ala peab olema suurem kui kõvakattega ala. Mängu- ja puhkealad tuleb kavandada krundi päikselisemale alale.

Ühiskondlike hoonete maal (POS 26 ja POS 28) peab haljastuse (sh kõrghaljastuse) osakaal olema üldjuhul 20% krundi pindalast. Välialad peavad olema kujundatud selliselt, et need võimaldaksid mõnusat väljas viibimist (istumist, ootamist, puhkamist, kogunemist).

Korterelamu funktsiooniga kruntidele POS 1-7, POS 13 ja POS 43-44 on planeeritud rajada mänguväljak ning igale eluruumile on vajalik abiruumide rajamine.

Kruntide POS 8-13 piiramiseks on lubatud rajada kuni 1,5 m kõrguseid piirdeid. Kruntide 17-22, POS 25, POS 28 ja POS 30 piiramiseks on lubatud rajada kuni 1,5 m kõrguseid piirdeid. Keelatud on avausteta müüride ja plankaedade rajamine. Kruntidele POS 1-7, POS 14-16, POS 23-24, POS 29 ja POS 34 piirdeaedadeid ei planeerita. Lubatud on vajadusel piirata parkimisalasid kuni 1,5 m kõrguse piirdega.

Krundi jäätmete kogumise korraldab krundi valdaja. Jäätmed tuleb koguda vastavatesse kinnistesse prügikonteineritesse. Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud Jäätmeseaduse nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale ettevõttele.

Avalik pakendite kogumise koht on planeeritud krundile POS 23. Mahutite täpne asukoht panna paika edasise projekteerimise käigus.

Heakorra tagamisel tuleb järgida Tartu linna heakorraeeskirjas sätestatud nõudeid.

4.6. Vertikaalplaneerimise põhimõtted

Planeeringuga ei ole ette nähtud maapinna olulist tõstmist. Lubatud on reljeefi ühtlustamine ehitustingimuste parandamiseks ning parkimisaladel sadevee ärajuhtimiseks.

Vertikaalplaneerimisel on oluline juhtida sademeveed hoonest eemale ning kindlustada vee mittevalgumine naaberkinnistutele.

4.7. Ehitistevahelised kujud

Hoonetevahelise tuleohutuskaja laiuseks sätestab siseministri määrus nr 17 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele" 8 meetrit, olenemata hoone tulepüsivusklassist. Kui hoonetevaheline tuleohutuskaja laius on alla 8 meetri, tuleb tule leviku piiramine tagada ehituslike või muude abinõudega.

Planeeritud hoonestusalade vahelised kaugused on minimaalselt 8 meetrit.

4.8. Tehnovõrkude ja rajatiste asukohad

Planeeringuga on antud tehnovõrkude ja rajatiste võimalikud asukohad ja ehitustingimused, mis täpsustatakse projekteerimise staadiumides. Tehnovõrkude lahenduse on koostanud Järg OÜ (töö nr EJ2115). Detailplaneeringu joonisel nr 5 „Tehnovõrgud“ on lahendatud planeeritavad tehnovõrgud planeeringu alal. Joonistel lahendatud tehnovõrkude asendiplaanilised põhimõtted on aluseks edaspidi koostatavatele ehituslikele projektidele.

4.8.1. Elektrivarustus. Tänavavalgustus

Elektrivarustuse väliavõrgu kavandamisel on lähtutud Elektrilevi OÜ poolt välja antud tehnilistest tingimustest 372905 06.05.2021 a.. Planeeritakse rajada kaks komplektalajaama 10/0,4 kV, vastavalt kinnistutele POS 17 ja POS 37. Liitumiseks olemasoleva elektrivõrguga tuleb rajada keskpinge kaabelliin (I=305 jm.) käesoleval ajal projekteeritavast alajaamast (Kvartsi 5a) kuni planeeritavate alajaamadeni.

Madalpinge jaotusvõrk tuleb rajada maa-aluste kaablitena. Kaabelliinid monteerida kergliikusteede alale. Põhiprojektiga tuleks näha ette nende kaablite ümber tõstmine mis jäävad sõidutee alale. Pärast madalpinge kaabelliinide välja ehitamist võib olemasolevad m/p õhuliinid demonteerida. Arvutuslik planeeringu ala koguvõimsus on 6500 kW. Kinnistute piirile tuleb monteerida liitumiskilbid. Väljaspool üldkasutatavat ala paiknevatele tehnorajatiste alale tuleb kehtesta kaitsevööndi ulatuses tehnovõrkude servituut. Tarbijatena on planeeritud 30 kinnistut ja tänavavalgustus. Objekti parklasesse on vajalik projekteerida kohad elektriautode akude laadimiseks.

POS 34 planeeritud tankla elektrienergia töökindluse tagamiseks tuleb projektis ette näha lokaalne diisलगeneraator elektri jaoks.

Tänavavalgustus lahendatakse normides nõutud tingimustele vastavate valgustitega. Valgustus peab olema selline, et see tagaks ohutu liikluse, samas ei tohi häirida ümbruskonna majade elanikke ega pimestada teedel liiklejaid. Tänavavalgustusklass peab vastama A5+K5. Põhiprojektiga lahendada liitumine olemasoleva välisvalgustusvõrguga ja selle juhtimine. Vajadusel võib uus liitumispunkt olla rajatava trafoalajaama võimsuse baasil.

4.8.2. Veevarustus ja tuletõrjevõrk

Veevarustuse planeerimisel on arvestatud AS Tartu Veevärgi poolt väljastatud tehniliste tingimustega (08.07.2021 INF/552) ja EVS 812-6:2012-A12013 Ehitise tuleohutuse, osa 6: „Tuletõrje veevarustus“. Ühisveevõrgiga 5 liitumispunkti asub väljaspool planeeritud ala. Olemasolevast veetorustikust tuleb rajada uus veetorustik De110 planeeringu alani. Planeeringualal tuleb veetorustik ringistada. Veeetorustik on planeeritud sõidutee alale. Kinnistute ühendustorustiku asukohad on asendiplaanil näidatud tinglikult, mis tuleb põhiprojekti staadiumis täpsustada.

Tuletõrje veevarustus

Vajalik minimaalne kustutusvee hulk on 10 l/sek. Planeeringuala ühisveevõrgi torustik on planeeritud ringvõrguna DN100. Torustik tuleb siibritega sektsioneerida remondipiirkondadeks, kus välja lülitatavate hüdrantide arv ei oleks rohkem kui 5 hüdranti. Torustikule monteeritakse tuletõrjehüdrandid maksimaalse vahekaugusega 200 m. Soovitavad tuletõrjehüdrantide asukohad on tänavaristmike piirkonnas.

4.8.3. Kanalisatsioon

4.8.3.1. Olmereovesi

Vastavalt tehnilistele tingimustele on planeeritud lahkvoolne kanalisatsioonisüsteem. Planeeringuala olmereovee arvutuslikuks vooluhulgaks on 94 m³/d. Eelvooluks on Raudtee tänaval paiknev reoveekanaliseerimise torustik De400.

4.8.3.2. Sademevesi

Planeeringuala kõvakattega ala sajuveed kogutakse restkaevude abil ja juhitakse torustike vahendusel Raudtee tänaval paknevasse sajuveetorustikku De800. Valgala arvutuslik max vooluhulk on 512 m³/d. Torustike dimensioneerimisel tuleks arvestada ka perspektiivsete valgalade liitumisega, mis jäävad kinnistust ülesvoolu.

Kinnistute vertikaalplaneerimise lahendused peavad vältima sajuvee suunamist naaberkinnistule. Ehitusgeoloogiliste tingimuste tõttu (kõrge pinnasevee tase) sajuvee pinnasesse immutamine ei ole soovitatav, mida tuleb arvestada vertikaalplaneerimise lahenduse koostamisel. Talve tingimustes tuleb ka lumesula vesi juhtida sajuveekanaliseerimisele. Pinnasesse imbuv sajuvesi ei tohi olla saastunud. Parklaalade sajuveed peavad enne tänavatorustikku suubumist läbima õlipüüduuri. **Sademevee juhtimine olmekanaliseerimise torustikku ei ole lubatud.**

4.8.3.3. Pinnasevee drenaaž

Olemasolev maa-ala on endine põllumaa. Kõrge pinnasevee taseme tõttu on põllumaa drenenitud. Uute ehitiste ja rajatiste ehitamisel tuleb lähtuda lokaalsest vajadusest pinnase veetaseme alandada. Olemasoleva drenaažitorustiku võib demonteerida. Drenaažitorustiku likvideerimiseks tuleks alustada pealevoolu poolt. Drenaaživeed juhtida sajuveekanaliseerimisele.

4.8.4. Sidevarustus

Sideväliavõrgu kavandamisel on lähtutud Telia Eesti AS poolt välja antud tehnilistest tingimustest nr.35527861 06.09.2021 a. Liitumiseks olemasoleva sidevõrguga tuleb rajada sidekanaliseerimise torustik De100 Kvartsi tn., Laseri tn. ja Aardla tn. T116 kulgeva sidetaristuni. Planeeritud sidevõrguga liitujate arv võib olla kuni 200 abonent.

Planeeringualale tuleb rajada sidekanalisatsioon. Planeeritud sidekanalisatsioon paikneb kergliiklusteede alal. Vajadusel tuleb põhiprojektiga lahendada olemasolevate sidekaablite ümber tõstmine. Liitumispunkt sidevõrguga asub väljaspool planeeringuala, olemasolevas sidekaevus.

4.8.5. Soojavarustus ja kaugjahutus

Linna üldplaneeringu kohaselt asub planeeringu ala kaugküttepiirkonnas. Hoonete soojavarustus on planeeritud kaugkütte soojusvõrgu baasil. Välise soojatorustiku planeerimisel on arvestatud AS Tartu Keskkatlamaja poolt välja antud tehniliste tingimustega nr.69/21 12.03.2021 a. Planeeringuala soojavarustus on lahendatud piirkonnas olemasoleva vaba soojavõimsuse baasil Kristalli tänaval ja Kvartsi tn. Planeeringualale tuleb rajada kaugkütte jaotustorustik PN16. Hoonete soojavarustuse lahendustes võib kasutada ka teisi keskkonda mittesaastavad energiaallikad. Tahkekütuse kasutamine hoonete kütmiseks tiheasusega aladel ei ole lubatud. Maksimaalne orienteeruv küttevõimsus on 7815 kW. Liitumispunkt olemasoleva kaugküttevõrguga on planeeringu ala piiril, Kvartsi tn. 5 ja Kvartsi tn.8 piirkonnas.

Hoonete ehitusprojekti koostamise käigus kaaluda ärihoonetel kaugjahutuse rajamise võimalust ning vajalikkust.

4.8.6. Taastuenergia ja maakütte kasutamine

Hoonete energiavarustuse liik määratakse projekteerimistingimustega igale objektile eraldi eelprojekti staadiumis. Põhimõtteliselt võib tiheasustusega aladel alternatiivseid energiaallikaid kasutada ainult osalise energia vajaduse katteks.

Päikeseenergia kasutamine sõltub hoonestuse asukohast ja hoone arhitektuursest lahendusest. Maakütte kasutamise efektiivsus sõltub ehitusgeoloogilistest tingimustest ja suures osas hoonestatud ala ja hoonestamata ala pindala suhtarvust. Vaivundamentide rajamisel oleks võimalik kasutada nn energiavaiasid.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (Euroopa Parlament, 19.05.2010), ütleb, et pärast 31.12.2020 peavad kõik uusehitised olema liginullenergiahooned. Energiatõhususe nõuded on toodud ehitusseadustikus ja majandus- ja taristuministri 03.06.2015 määruses nr 55 *Hoone energiatõhususe miinimumnõuded*. Uute hoonete projekteerimisel tuleb tähelepanu pöörata energia säästmisele ja võimalusel lokaalsele tootmisele. Projekteerimisel näha ette võimalusi energiatarbe vähendamiseks, samuti on soovitatav kavandada alternatiivsete energiaallikate kasutamist.

Kuna liginullenergiahoones kompenseeritakse optimeeritud energiakasutust taastuenergia allikatest lokaalse soojuse ja elektri tootmisega, tuleb hoone kavandamisel arvestada ka vastavate soojuse ja elektri tootmise süsteemidega. Taastuenergia allikatest soojuse ja elektri tootmise lihtsaimad viisid on soojuspumpade, päikesekollektorite (sooja vee tootmiseks) ja päikesepaneelide (toodavad elektrit) kasutamine.

Taastuenergia allikana päikesepaneelide kasutamisel on muuhulgas võimalik kasutada ehitisintegreeritud paneele, mille saab paigaldada katusele, fassaadile või päikesevarjuna akende kohale. Mistahes tüüpi päikesepaneelide kasutamisel peavad olema tagatud järgmised nõuded ja tingimused:

- Päikesepaneelid ei tekita kõrvalolevatele hoonetele valgusreostust;
- Päikesepaneelid ei kahjusta naaberhooneid, linnaruumis liiklejaid ja looduskeskkonda;
- Päikesepaneelid ei häiri liiklust ja tänaval liiklejaid.

4.8.7. Gaasivarustus

Planeeringuala lähipiirkonnas paikneb maagaasivõrk. Tellija soovil on gaasivõrgu arendus antud töö koosseisust välja jäetud, kuna eksisteerib võimalus seda teha järgnevatel ehitustappidel. Tänavala alal on vastav ala reserveeritud.

4.9. Keskkonningimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks

Detailplaneeringuga ei kavandata objekte, mille raames tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine. Tegevus on kooskõlas Tartu linna üldplaneeringuga ega põhjusta eeldatavalt negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud, peamiselt ehitustegevuse ajal, on eeldatavalt väikesed ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga.

Krundile POS 34 on planeeritud tankla. Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005.a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu” on § 12 välja toodud kütuse ja keemiatoodete ladustamise juhud, mille korral peab andma keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnangu. Tankla rajamist punktides välja toodud pole, kuid on välja toodud vähemalt 10 000 m³ mahutavusega ehitise või ehitiste rajamine nafta, naftakeemia- või keemiatoodete ladustamiseks, mida võib mõju hindamise osas analoogina kasutada. Eeldatavalt olulise mõju kaalumise alampiir algab 10 000 m³ naftatoodete kogusest. POS 34 kinnistu suurus (1824 m²) ei võimalda nii suuremahulist kütusehoidmist. Eelnevast võib järeldada, et tankla rajamisega ei kaasne olulist koondmõju ohtlike veostega raudteel.

Planeeringuala kontaktvööndisse jäävad Tartu-Valga raudtee ning Tartu – Võru – Luhamaa maantee. Tee omanik (Transpordiamet) on planeeringu koostajat teavitanud riigitee liiklusest põhjustatud häiringutest ning tee omanik ei võta endale kohustusi planeeringuga kavandatud leevendusmeetmete rakendamiseks.

Vastavalt Tartu linna mürakaardile (koostaja Hendrikson & Ko, 10.04.2017) jääb raudteelt ning maanteelt tulev müra normide piiridesse. Suuremas osas jääb planeeringualale ulatuv raudteelt tulev müratase vahemikku 40-45 dB ning osaliselt jääb müratase alla 40 dB. Planeeritud äri- ja kaubandushoonete juures on maantee müratase valdavalt 50-55 dB. Planeeritavatel korterelamukruntidel jääb maantee müratase vahemikku 40-45 dB.

Projekteeritavate hoonete tehnoeadmete (soojuspumbad, kliimaseadmed, ventilatsioon jms) valikul ja paigutamisel tuleb arvestada naaberhoonete paiknemisega ning sellega, et tehnoeadmete müra ei ületaks ümbruskonna elamualadel keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” lisa 1 normtasemeid.

Ehitustegevused tuleb käsitletaval maa-alal korraldada keskkonnasõbralikult, vastavalt heale tavale ja kehtivatele normidele. Ehitustegevuse ajal on võimalik mõningane vibratsioon, tolmu ning tavalisest suuremas koguses jäätmete teke. Ehitustegevuse ajal peab arvestama, et lahendatud oleks jalakäijate ja sõidukite turvaline liikumine, ehitustegevus ei tohi öisel ajal häirida piirkonna elanikke. Kuna mõjualas on müratundlikud alad, tuleb ehitusprojektis näha ette müra vähendavad meetmed.

Jäätmete kogumise korraldab krundi valdaja. Olmejäätmete kogumine lahendada vastavalt jäätmeseadusele ja Tartu linna jäätmehoolduseeskirjale. Jäätmed tuleb koguda vastavatesse kinnistesse prügikonteineritesse (soovitavalt maa-alused süvakonteinerid), millele on vajalik tagada vaba juurdepääs. Eraldi konteinereid kasutada sorteeritud ja olmejäätmetele. Prügikonteinerite võimalik asukoht täpsustada hoonete projekteerimise käigus.

4.10. Ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine

Ehitised tuleb projekteerida ja ehitada hea ehitustava ja üldtunnustatud linnaehituslike põhimõtete järgi. Need peavad sobima ümbritsevasse keskkonda. Hoonete projekteerimisel tuleb lähtuda tingimusest, et nende arhitektuur peab olema kõrgetasemeline, kaasaegne, linnaruumi arhitektuuriliselt rikastav ning ohutu inimestele, varale ja keskkonnale.

Viimistlusmaterjalide valikul kasutada vastupidavaid, kvaliteetseid ning linnakeskkonda sobivaid materjale. Fassaadide lahendamisel on soovitatav kasutada erinevate materjalide liigendamist. Imiteerivate materjalide ning pleki ja palgi kasutamine välisviimistlusena ei ole lubatud.

Krundile POS 8 on lubatud ehitada kuni 2-korruselise üksikelamu katusekaldega 20-45°. Lubatud katusekatte materjalid on kivi ja plekk ning lubatud välisviimistlusmaterjalid on kivi, krohv ja puit. Ülejäänud kruntide osas täpsustuvad arhitektuurinõuded arhitektuurivõistluse tulemusel.

Kavandatavate hoonete arhitektuur peab olema kaasaegne ja kõrgetasemeline.

4.11. Servituutide vajaduse määramine

Käesoleva planeeringuga tehakse ettepanek servituutide seadmiseks lähtuvalt asjaõigusseadusest. Servituudid on toodud põhijoonisel (joonis 4) ning planeeritud tehnoorkude joonisel (joonis 5).

Tabel 3. Servituutide seadmise vajadus.

Teeniv kinnisasi	Valitsev kinnisasi/isik	Servituudi sisu
POS 17	Elektrivõrgu valdaja	Elektrivõrgu valdajal on õigus ehitada ja hooldada kinnisasjal asuvat komplektalajaama.
POS 2	POS 3	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 3	POS 2	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 5	POS 6	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 6	POS 5	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 17	POS 18	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 18	POS 17	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 22	POS 21	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 3	Veevõrgu valdaja	Veevõrgu valdajal on õigus ehitada ja kinnisasjal kulgevat veetrassi.

Teeniv kinnisasi	Valitsev kinnisasi/isik	Servituudi sisu
POS 3	Kanaliseerimisvõrgu valdaja	Kanaliseerimisvõrgu valdajal on õigus ehitada ja hooldada kinnisasjal kulgevat kanalisatsioonitrassi.
POS 3, POS 14	Sademeveevõrgu valdaja	Sademeveevõrgu valdajal on õigus ehitada ja hooldada kinnisasjal kulgevat sademeveetrassi.
POS 27	Tartu linn	Kõnniteed on õigus avalikult kasutada, ehitada, teenindada ning hooldada läbi teeniva kinnisasja.
POS 43	POS 44	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.
POS 44	POS 43	Krundi igakordsel omanikul on õigus rajada, hooldada ja kasutada läbi kinnisasja kulgevat juurdepääsuteed.

4.12. Kuritegevuse riske vähendavad nõuded ja tingimused

Kuritegevuse riskide vähendamiseks planeeringualal arvestada Eesti Standardi EVS 809-1:2002 tingimustega. Detailplaneeringu rakendamisel jälgida järgmisi meetmeid:

- atraktiivne maastikukujundus, arhitektuur ja tänavamööbel suurendavad peremehetunnet ja vähendavad seega nii kuriteohirmu kui ka vandalismiaktide ohtu;
- hea nähtavus, valgustus, korrashoid ja jälgitavus vähendavad kuriteohirmu;
- kasutada tugevaid ja vastupidavaid ukse- ja aknaraame, uksi aknaid ja lukke;
- sissemurdmiste ja vandalismiaktide sihtmärkide tugevdamine peale rünnakut vähendab intsidentide kordumise riski;
- kergestisüttivate materjalide eemaldamine või asendamine vähendab süütamise riski.

4.13. Planeeringu kehtestamisest tulenevate võimalike kahjude hüvitaja

Planeeringuga ei tohi kolmandatele osapooltele põhjustada kahjusid. Selleks tuleb tagada, et kavandatav ehitustegevus ei kahjustaks naaberkruntide omanike õigusi või kitsendaks naabermaaüksuste maa kasutamise võimalusi (kaasa arvatud haljastus). Igakordne krundi omanik peab tagama vastavate meetmetega ehitusseadustiku täitmise, mis nõuab, et ehitise ei ohusta selle kasutajate ega teiste inimeste elu, tervist või vara ega keskkonda. Ehitamise või kasutamise käigus tekitatud kahjud tuleb tekitaja poolt hüvitada koheselt.

4.14. Planeeringu rakendamise tingimused

Käesolev detailplaneering on kehtestamise järgselt aluseks planeeringualal teostatavatele ehituslikele ja tehnilistele projektidele.

Tehnovõrkude rajamine toimub vastavalt krundi valdajate ja võrguvaldajate kokkuleppele. Servituudilepingud sõlmitakse vastavalt krundiomanike ja tehnovõrguvaldajate kokkulepetele.

Kõik arendusalaga seotud ehitusprojektid, mille koosseisus kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis, tuleb esitada Transpordiametile nõusoleku saamiseks. Tee ehitus projekte võib koostada vaid vastavat pädevust omav isik (EhS § 24 lg 2 p 2). Riigiteega liitumise või ristumiskoha ümberehituse korral (EhS § 99 lg 3) annab nõuded projektile Transpordiamet ja riigitee aluse maaüksuse piires väljastab tee ehitusloa Transpordiamet.

Planeeringu elluviimisega ei kaasne Tartu linnale kohustust detailplaneeringukohaste avalikuks kasutamiseks ette nähtud teede ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste, sh sademeveekanaliseerimiseks ja sellega seonduvate kulude kandmiseks. Detailplaneeringuga on ette nähtud Ringtee tn 83, Ringtee tn 89 ja Raudtee tn 114b kruntidest osa maa-ala eraldamine avalikult kasutatava tänavamaa (POS 35-42), koolieelsete lasteasutuste maa (POS 28), linnaväljaku maa ja haljasala maa (POS 31-32) kruntide moodustamiseks ja väljaehitamiseks ning pärast välja ehitamist Tartu linnale tasuta üleandmiseks.

Planeeringualale kavandatud hoonetele ehitusloa väljastamise eelduseks on avalikult kasutatava tänavamaa, koolieelsete lasteasutuste maa, linnaväljaku maa ja haljasala maa kruntide moodustamine, väljaehitamine ning pärast väljaehitamist Tartu linnale tasuta üleandmine, välja arvatud juhul kui antakse piisavad tagatised väljaehitamisekohustuse täitmiseks.

Planeeringu realiseerimise eelduseks on detailplaneeringukohase avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste, sh sademevee kanalisatsiooni väljaehitamine. Kruntide ehitusõiguse ja muud eelpool nimetatud rajatised realiseerivad kruntide omanikud.

Parima arhitektuurse lahenduse leidmiseks tuleb enne planeeritud ehitusõiguse realiseerimist läbi viia vähemalt kolme kutsutud osalejaga arhitektuurivõistlus detailplaneeringukohaste kvartalite kaupa järgmiselt:

1. POS 1, POS 2, POS 3;
2. POS 4, POS 5, POS 6, POS 7, POS 13;
3. POS 17, POS 18, POS 19, POS 20;
4. POS 14, POS 15, POS 16;
5. POS 21, POS 22, POS 30;
6. POS 31, POS 32, POS 36, POS 37, POS 23, POS 24, POS 27, POS 29;
7. POS 28;
8. POS 26.

Lubatud on arhitektuurivõistluse ala laiendada ja liita kvartaleid, et lahendada terviklikult suuremat ala. Võistlusosalad ja –tingimused tuleb täpsustada ja koostada koostöös linnaarhitektiga.

Planeeringuga seatakse selle elluviimiseks järgmised eeldused:

1. Kogujatee 3 ehitataksevälja välja lõigus Aardla tänav T116 lõpust kuni Raudtee tänavani, sealhulgas ringristmikud ja ühendus Maanteeameti poolt rajatava Kogujatee 2-ga kokku viimiseks (Raudtee tänaval).

2. Tartu linnale kuuluv tänavamaa aadressiga Laseri tänav T33 (POS 38) ringristmikust kuni Laseri tänavani ehitatakse välja. Lisaks ehitatakse ühendus Laseri tänav T33 ja Tartu linna poolt rajatava Laseri tänava vahele.

3. Pinnatakse freesafaltiga Laseri tänava Laseri tänav T33 ja ja Raudtee tänavate vaheline lõik ning Raudtee tänava projekti nr T01520 „Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt“ kohaselt rajatava kogujatee 3 ja Laseri tänava vahel vahelisel lõigul.

4. Planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on:

4.1. POS 28, 43, 44 planeeritud hoonete rajamiseks piisab olemasolevast tänavavõrgust.

4.2. POS 21, 22, 23 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1 ja 3.

4.3. POS 24, 25, 26, 27, 29 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1 ja 3 ning POS 35 tänavamaa väljaehitamine.

4.4. POS 16, 15, 14, 3, 2, 1, 17, 18, 4 ja 8 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1-3.

4.5. POS 20, 30 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punkt 1-3 ning POS 39 tänavamaa väljaehitamine.

4.6. POS 19 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1-3 ning POS 40 tänavamaa väljaehitamine kuni krundini POS 19.

4.7. POS 13 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1-3 ning POS 40 tänavamaa pikenduse väljaehitamine Raudtee tänavani.

4.8. POS 5, 6 ja 7 planeeritud ehitusõiguse realiseerimise eelduseks on punktid 1-3 ning POS 41 tänavamaa väljaehitamine.

Vastavalt Tartu Linnavalitsuse 08.12.2020 korraldusele nr 1424 „Lepingu sõlmimine Ringtee tn 89, Ringtee tn 83 ja Raudtee tn 114b kruntide ning lähiala detailplaneeringuga seonduvate tänavate väljaehitamiseks“ on arendaja kohustatud omal kulul:

1.1. välja ehitama ühendustänav Tartu linnale kuuluvale tänavamaale aadressiga Laseri tänav T33, mis algab projekti nr T01520 „Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt“ kohaselt rajatavast kogujatee 3 osaks olevast ringristmikust ja kulgeb kuni Laseri tänavani ja Laseri tänava tänavaosas, mis algab Laseri tänav T33st ja kulgeb kuni Tartu linna poolt rajatava Laseri tänavani;

1.2. välja ehitama kõik Ringtee tn 89, Ringtee tn 83 ja Raudtee tn 114b kruntide ning lähiala detailplaneeringu planeeringuala sisesed juurdepääsuteed;

1.3. pindama freesafaltiga Laseri tänava Laseri tänav T33 ja Raudtee tänavate vahelisel lõigul ning Raudtee tänava projekti nr T01520 „Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt“ kohaselt rajatava kogujatee 3 ja Laseri tänava vahel vahelisel lõigul.

Lisaks on arendaja kohustus projekti nr T01520 „Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehituse põhiprojekt“ kohase kogujatee 3 kaasfinantseerimine 50% ulatuses kogujatee 3 ehitusmaksumusest.

5. KOOSKÕLASTUSTE KOONDTABEL

Tabel 4. Kooskõlastuste kokkuvõte.

Jrk	Kooskõlastav ettevõtte/ isik	Kooskõlastuse kuupäev	Kooskõlastuse originaali asukoht	Nõusoleku andja nimi
1.	Tartu Veevärk AS	18.02.2022	Lisades	Peeter Pindma
Märkused				
2.	Elektrilevi OÜ	17.12.2021	Lisades	Marge Kasenurm
Märkused Tööjoonised kooskõlastada täiendavalt. Tööjooniste staadiumiks taotled uued tehnilised tingimused täpsustatud koormustega.				
3.	Gren Tartu AS	08.02.2022	Lisades	Ülar Roose
Märkused				